

Lovforslag er noget forældet og paa en Maade skudt til Side ved det nye Program? Dette Højreforslag gaar ud paa nogle Ændringer i det gældende Retsplejesystem, men, saa vidt jeg kan se, ikke paa det, som det nye Program kræver: „hurtigst Afhjælpning af de alvorligste Mangler ved den kriminelle Retspleje“. De 7 Højremænds Forslag gaar nemlig ud paa, at den sigtede straks skal have Ret til en Defensor, og dernæst paa, at den, der er underkastet Varetagtsarrest, kan indanke Spørgsmaalet om dens Berettigelse til et Dommerkollegium, bestaaende af 3 Dommere, her i København af 3 Kriminalretsassessorer. Det er alt, hvad Lovforslaget gaar ud paa. Men jeg kan ikke erkende, at de „alvorligste Mangler ved den kriminelle Retspleje“ vilde afhjælpes ved en Lov som denne. Thi hvad er de alvorligste Mangler ved den kriminelle Retspleje? Den alvorligste Mangel er efter min Mening den, at den sigtede under det nuværende System er en retsløs Person, og det afhjælpes ikke ved, at han faar en Defensor. Saa længe han bliver ved at være en retsløs Person, der staar overfor en faktisk enevældig Dommer, er det et stort Spørgsmaal, om det, at han faar en Defensor ved sin Side, hvis det gamle System bevares, vil være af væsentlig Værdi for ham. Den alvorligste Mangel ved det nuværende Retssystem, at den sigtede er en retsløs Person, afhjælpes altsaa ikke ved de 7 Højremænds Lovforslag. Den næste alvorlige Mangel — den hænger sammen med den første — er Dommerens enevældige Stilling; Dommerens Forening af Funktioner, der ikke under et civiliseret Retssystem bør eller kan være forenede. Dommeren er under det nugældende Retssystem baade Undersøger, Anklager og Dommer. Det er dette System, som er Grundskaden i det nuværende Retsplejesystem. Men det kommer ikke ud af Verden ved de 7 Højremænds Lovforslag. Ganske vist, den sigtede faar en Defensor. Dommeren hører for saa vidt op med foruden at være Undersøger, Anklager og Dommer tillige at være Defensor. Men det er endda et Spørgsmaal — og det er fra retslærd og retskyndig Side stærkt gjort gældende —, om dette i Virkeligheden vil hjælpe den sigtede synderligt. Det kunde maaske endog i visse Tilfælde have den modsatte Virkning. For naar Dommeren ikke længer direkte er Defensor, fordi den sigtede faar en Defensor, kunde det være, at Dommeren i saa meget højere Grad og saa meget mere en-

sidigt vil føle sig som Anklager end som Dommer. Defensor faar ikke megen Magt, ikke megen Myndighed. Her staar jeg saa ved en tredje af de alvorligste Mangler ved det nuværende Retsplejesystem, det er Mangelen paa Offentlighed. Hvad der foregaar inde i Retssalen, foregaar for nedrullede Gardiner, Offentlighedens Lys falder ikke ind i Retssalen, den er et Mørkekammer, og det bliver den ved at være, selv efter disse Ændringer fra de 7 Højremænds Side.

Altsaa, de alvorligste Mangler afhjælpes ingenlunde ved de 7 Herrer's Lovforslag. Men det er da et Spørgsmaal, om disse Ændringer vil hjælpe stort, eller om de ikke i visse Tilfælde kan gøre galt værre. Jeg er der ganske enig i, hvad det ærede Medlem fra Gudme udviklede, at man skal ikke sætte nye Lapper paa et gammelt Klædebon. Skal man lappe noget gammelt, skal det være med gamle Lapper. Vi Socialdemokrater er ikke i alle Tilfælde utilbøjelige til at være med til Lapperi, vi har i mange Tilfælde været meget opportunistiske, men der skal dog være nogen Fornuft og Metode i Lappingen, og til et gammelt Klædebon hører gamle Lapper, ellers gaar det galt. Dette er et Par nye Lapper, det er et Par nye Ting, skaarne ud af det nye Retsplejesystem i Stedet for af det gamle System, og det er et Spørgsmaal, om de ikke vil gøre galt værre, netop saadan som nye Lapper ofte gør paa en gammel Klædning.

Men dernæst er der hele den taktiske Stilling. Vi Socialdemokrater er ikke bange for smaa Reforme, naar man ikke kan gennemføre større. Vi kan være Opportunister, og nøjes med det, man kan faa, naar det er umuligt at gennemføre mere. Men Opportunismen maa ikke blive en falsk Opportunisme, en Moderation, der nøjes med ganske lidt eller næsten ingenting, naar der dog er Mulighed for at faa noget mere. Og det er der nu. Det er der ogsaa efter den Holdning, det ærede Medlem, der formodentlig bliver Ordfører for de 7 Højremænd, indtog for halvandet Aar siden.

Lad mig lige pege paa Grundlovsagens Gang. Vi Socialdemokrater var villige til at gaa med til en ganske lille Reform til at begynde med, vi var villige til at forhandle om og forhandlede meget villigt og ivrigt om en Forandring af Grundlovens § 32 paa et Tidspunkt, hvor der ikke var synderlig Mulighed for at naa videre. Det viste sig at være en lille frugtbar Spire. Den havde Spireevne i sig,